

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin KOCA tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Züleyha GÜLÜM
İstanbul Milletvekili

İçişleri Bakanlığı'nın 18 Kasım 2020 tarihli "Koronavirüs Salgını Yeni Tedbirler" genelgesine göre tüm illerde 65 yaş ve üzeri yurttaşların hafta içi 10:00 ile 13:00 saatleri dışında sokağa çıkmaları yasaklanmıştır. Bu genelgeyle 65+ yaşa uygulanan pandemi yasaklarının kapsamı genişletilmiş; seyahat özgürlüğü ve ayrımcılık yasağı başta olmak üzere sağlık hakkı, kişilerin maddi ve manevi varlıklarını geliştirme hakkı gibi temel hak ve özgürlüklere müdahale oluşturulmuştur.

Pandemi sürecinde 65+ yaş gruba yönelik, insan hak ve özgürlüklerine aykırı ve akıl-bilim dışı yasaklar, iddia edildiği gibi onları koruyamamış aksine bir dizi sağlık ve sosyal sorunlara yol açmıştır. Hareketsiz kalma nedeniyle hem beden hem ruh sağlığı sorunları yaşamakta hem de gündelik işlerini yapabilmekten ve yakınları/arkadaşları ile zaman geçirebilmekten alıkonulmaktadırlar. Ayrımcı biçimde kendilerine uygulanan izolasyon kas-iskelet ve dolaşım sistemi rahatsızlıklarını artırmakta, tedavilerinin ertelenmesiyle kronik hastalıklarını ağırlaştırmaktadır. Ayrıca salgının sorumlusu yaşlılarımı gibi yaratılan algının sonucu olarak 65 yaş üstü kişiler özellikle toplu ulaşımlarda kötü muameleye uğramakta, aşağılanmaktadır.

Öte yandan ileri yaştaki yurttaşların pek çoğu güvencesiz yaşamakta, yoksullukla mücadele etmektedir. Pek çok insan ısınma, elektrik, su, doğal gaz gibi temel ihtiyaçlarının faturalarını ödeyememekte, gıda ve beslenme ihtiyaçlarını karşılayamaz durumdadır.

42973

Tüm Emekliler Sendikası, DİSK Emekli Sen ve Emekliler Dayanışma Sendikası'nın da içinde olduğu İstanbul Emekli Sendikaları Eylem Birliği Koordinasyonu, düzenledikleri basın açıklaması ile sorunlarına dikkat çekmiş, tespit ve taleplerde bulunmuşlardır. 65+ yaş ve emekli emekçilerin talepleri şunlardır:

- Pandemi sürecinde artık ödenemez hale gelen emeklilerin temel gider faturaları, sosyal dayanışma gereği SGK tarafından karşılanmalıdır.
- En düşük emekli-yaşlı aylığı ve bayram ikramiyesi adı altında yapılan ödemeler, asgari ücret seviyesine çıkarmalıdır.
- Tüm emeklilere yılda dört maaş ikramiyesi yapılarak emekli gelirleri kısmen de olsa iyileştirilmelidir.
- Devlet, SGK ve sermaye temsilcileri, emekli sendikaları temsilcileriyle toplu sözleşme masasına oturarak sorunlara kapsamlı çözümler getirilmelidir.
- Korona insanlığın bitişi değildir, salgına karşı koruma ve onun zararlarını asgariye çekmek mümkündür. 65 yaş üstü insanlarımızın korona salgınında korunması, adli ilişkilerde ve eşit haklarla saygınlık içinde yaşaması sağlanmalıdır.

Bu bağlamda;

1. 65+ yaşa uygulanan pandemi yasaklarının kapsamı genişletilirken ileri yaştaki yurttaşların ve emeklilerin kendilerine özgü ihtiyaçları ve bütüncül sağlıkları dikkate alınmış mıdır?
2. Kimsesi olmayan veya yakınları uzakta olan kişiler, ilaçlarını almak, faturalarını ödemek, yemeklerini yapmak gibi zorunlu ihtiyaçlarını nasıl giderecektir? Hekimler tarafından hareket ve gün ışığı önerilen yurttaşlar beden ve ruh sağlığını nasıl koruyacaktır? Bakıma muhtaç ileri yaştaki yurttaşlar nasıl korunacaktır?
3. Bir yıllık süreçte işçi, emekçi, yoksul ve emekli-yaşlı hastalığı haline getirilen Covid-19 hastalığıyla mücadelede halkın sağlığını önceleyen yeni yol ve yöntemler geliştirilecek midir?
4. İstanbul Emekli Sendikaları Eylem Birliği Koordinasyonunun talepleri karşılanacak mıdır? 65+ yaşa uygulanan ayrımcı pandemi yasaklarının son bulması için herhangi bir girişiminiz olacak mıdır?
5. Pandemi gerekçe gösterilerek 65 yaş üstü yurttaşlara dayatılan yaşam biçimi insan hak ve özgürlüklerine aykırı değil midir?